

Tale til samråd i FLF den 5. december 2013.

1. spørgsmål:

Samrådsspørgsmål J

Ministrene bedes redegøre for gartneriernes fremtidige overlevelses- og vækstmuligheder set i lyset af de erhvervsøkonomiske og konkurrencemæssige forringelser, der er sket gennem de seneste 1–2 år for erhvervet, f.eks. stigningen i PSO-afgifter samt ændringer på forskningsområdet.

[Kontor/afdeling]

[Dato]

J nr. [XXX]

/

Energistyrelsen

J nr. [XXX]

Ref. GPE

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Hans Christian Schmidt (V) og Erling Bonnesen (V).

Jeg vil gerne starte med at takke for spørgsmålet.

Jeg vil også gerne takke for den konstruktive tone, som hr. Erling Bonnesen lægger for dagen. Det er et godt udgangspunkt for at drøfte de seriøse problemer, vi står over for. Det er også fornemt, at så mange har fundet vej her under stormen Bodil, det siger også noget om, at gartnerierne har mange venner i Danmark og at de optager mange folk.

Regeringen er enig i, at stigningen i PSO-tariffen alt andet lige belaster virksomhedernes konkurrenceevne, og jeg er naturligvis meget opmærksom på, at særligt gartnerierne er bekymret for deres økonomi og særligt, at tariffens udsving medfører planlægningsmæssige problemer.

Gartnerierne er et vigtigt erhverv i Danmark, og gartneriernes udfordringer må tages seriøst. Det mener jeg også, at regeringen gør.

Visse danske gartneriprodukter er i konkurrence med andre lande, hvor der er andre vilkår, f.eks. i forhold til klimaet og dermed i energiforbruget. Det kan stille erhvervet dårligere ift. konkurrenceevnen end gartnerierne i f.eks. Spanien.

Men lad mig starte med at slå fast, at stigningen i PSO fra 2011 til 2012 og 2013 ikke skyldes energiaftalen. Den samlede stigning i PSO på 1,35 mia. kr. fra 2011-2012 skyldes hovedsageligt en markedspris på el i 2012, der lå 22 procent under markedsprisen i 2011.

PSO-tilskuddene var i 2012 i alt på 4.652 millioner kroner, hvoraf 1.285 millioner gik til at støtte decentrale kraftværker, 209 millioner til forskning, 66 millioner til forsyningssikkerhed,

og 2.874 millioner til den vedvarende energi, der primært blev besluttet under tidligere regeringer.

Med den konstruktive tone er det beslutninger, som jeg tror, at et bredt flertal i Folketinget har stået bag

Den seneste energiaftale, som også har et bredt flertal i Folketinget, øger faktisk kun PSO'en med op til 100 mio. kr., og altså kun en lille del af stigningen.

Oven i købet bliver Energiaftalens PSO lidt mindre end 100 mio. kr som følge af, at udbygningen med biogas og omstillingen med biomasse ikke er gået så hurtigt som forudsat.

Det er samtidig vigtigt at understrege, at nettarriffen falder som følge af energiaftalen, bl.a. på grund af effektiviseringer af Energinet.dk og udskydelse af kabelhandlingsplanen. I 2012 er nettarriffen reduceret med 300 millioner kroner.

Faldet i nettarriffer er altså større end PSO-stigningen som følge af energiaftalen.

Dertil kommer de lempelser, vi gennemførte i Aftale om Vækstplan af 24. april 2013, som en bred kreds af partier stod bag. Her blev det

blandt andet besluttet at reducere elafgifterne på erhvervslivet med omkring 1½ mia. kr. årligt.

Dansk Gartneri har beregnet, at de tiltag i vækstplanen, som gennemføres fra nytår, betyder en lettelse for gartnerierne på godt 5,2 mio. kr./år. Herudover forventer Dansk Gartneri, at de forhøjede tilskud til industriel kraftvarme (IKV) og tilskudspuljen til el-intensive virksomheder vil betyde en lempelse på hhv. 2 mio. kr. og 10 mio. kr. om året, når initiativerne er blevet statsstøttegodkendt i EU. Alt i alt en klækkelig lettelse – særligt når man ser på, at gartneriernes samlede PSO-betaling i 2012 var ca. 40 mio. kr. ifølge Dansk Gartneri.

De samlede driftsomkostninger for de mest el-intensive gartnerier, nemlig potteplanter og grøntsager i væksthuse, er på knap 3 mia. kr. i 2012. Dansk Gartneri har som nævnt beregnet branchens PSO-betaling til ca. 40 mio. kr. hvilket svarer til i størrelsesordenen 1,3 pct. af de samlede driftsomkostninger. Udgifter til elektricitet udgør for samme gruppe i størrelsesordenen 5 pct. af de samlede driftsomkostninger. Blot for at vi har proportionerne i orden.

Regeringen har som nævnt som led i Vækstplanen også foreslået en statslig tilskudsordning til betaling af PSO-tariffen for de

mest el-intensive virksomheder, som fødevareministeren har nævnt møntet på ikke mindst gartnerierne. Denne ordning vil afbøde de væsentligste meromkostninger for de el-intensive virksomheder relateret til udbygningen af VE-produceret el.

Som det også nævnes i vækstplanen fra april, skal ordningen imidlertid statsstøttegodkendes i EU, hvilket afventer EU's kommende miljø- og energirammebestemmelser, der desværre er forsinkede.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi arbejder hårdt for at sikre en EU-godkendelse. Jeg har diskuteret sagen med Konkurrencekommissæren og ministeriets medarbejdere er i løbende dialog med Europa-Kommissionen for at påvirke processen.

Der er på nuværende tidspunkt desværre endnu ikke nogen endelig afklaring fra Kommissionen på de nye miljørammebestemmelser, og dermed heller ikke på den danske tilskudsordning; men vi arbejder som sagt kontinuerligt på dette. Jeg kan også henvise til den nyligt indgåede aftale om en finanslov for 2014, hvori aftaleparterne er enige om at have fortsat fokus på sagen.

Vi har også været i tæt dialog med gartnerierne om alternative modeller. Det har dog desværre ikke været muligt at finde andre løsninger uden at komme i konflikt med EU's statsstøtteregler.

Ordningen vil derfor tidligst kunne sættes i værk pr. 1. januar 2015, men sådan at der fortsat søges størst muligt afløb i 2015-2020 inden for den oprindelige ramme på i alt 525 mio. kr.

Af øvrige initiativer vil jeg bemærke, at der med Energiaftalen fra 2012 blev oprettet en tilskudspulje til virksomhedernes omstilling til VE og fjernvarme i industrielle processer. Der er i perioden 2013-2020 afsat ikke mindre end 3,75 mia. kr.

Væksthusgartnerier, der anvender fossilt baseret energi, har således mulighed for at få tilskud til eksempelvis omstilling til biomasse og fjernvarme, samt energieffektiviseringer som udføres i forbindelse med konverteringen. Ordningen startede i august 2013, og der er allerede givet tilsagn til gartnerier for over 10 mio. kr. Der er stadig et stort potentiale inden for gartnerierhvervet, der via ordningen kan opnå tilskud til omlægning. For gartnerier, der i dag opvarmes med fjernvarme fra centrale værker er der også mulighed for et indirekte tilskud, hvis det centrale værk omstiller til biomasse.

Puljen er således et konkret eksempel på den håndsrækning, som regeringen sammen med forligspartierne har sikret overfor bl.a. gartnerier. Puljen kan hjælpe dem ift. deres fortsatte overlevelses- og vækstmuligheder.

Endelig vil jeg fremhæve et vigtigt element, som direkte forbedrer virksomhedernes konkurrenceevne: nemlig den kraftigt forøgede energispareindsats, som energiselskaberne varetager, og som det er besluttet at målrette mod bygninger og netop erhvervslivet.

Hertil kommer, at gartnerierne selv har energieffektiviseret deres produktion med ca. 40 pct. siden 1996, hvilket betyder meget i forhold til den samlede energiregning.

Det samme gælder i øvrigt i forhold til den øvrige industri, hvor industriens energiforbrug i den samme periode ifølge Dansk Energi har været konstant faldende, mens produktionen – indtil krisen – har været stigende. Jeg har netop i dag oversendt en ny rapport til udvalget, som bekræfter det meget positive billede.

Jeg er således positivt stemt på gartneriernes vegne i forhold til deres fortsatte overlevelses- og vækstmuligheder, men altså uenig i, at de seneste 1-2 år alene har budt på forringelser for

erhvervet. Der er iværksat en række initiativer med en bred politisk opbakning, som giver fortsat mulighed for vækst.

Når det er sagt, så er jeg enig i, at PSO-tariffen har været høj det seneste års tid, hvilket primært skyldes lave elpriser som følge af meget vandkraft i bl.a. Norge og lave kvotepriser i EU. Derfor har det også været et udtryk for rettidig omhu, at vi med Energifaften fra 2012 aftalte at nedsætte et afgifts- og tilskudsudvalg, som er i gang med at analysere bl.a. PSO-tariffen og evt. komme med anbefalinger, der vil forbedre vores samlede beslutningsgrundlag, på dette komplekse, men vigtige område.

Dette vil jeg som sagt komme nærmere ind på ved besvarelsen af det samrådets spørgsmål L.

Tak for ordet.